

Mönster till Oxmular

Av: Göran Hasslar efter fyra sydda par oxmular baserade på träsnitt, diverse böcker och empiriska försök samt stor inspiration och vägledning av Niklas Lindgren.

Detta behöver du för att göra ett par oxmular:

- Mattniv och skärbräda
- Måttband eller linjal med SI enheter uttryckt i cm och mm.
- Penna som fäster på läder
- Ett ritpapper som är större än din fot.
- Ovanläder i tunnare kvalitet (1,5-2 mm tjockt)
- Läder till bindsula (4-5 mm tjock)
- Läder till slitsula (kan vara av samma material som bindsulan)
- Tidningspapper (typ ett uppslag eller två)
- Silvertejp (ca en meter)
- Kontaktlim om man avser använda en slitsula (Kövulfix rekommenderas)
- Vaxad lintråd (ca 10-15 meter dvs. fler meter än vad du tror...)
- 4 stycken lädernålar (strl. 1 eller 2)
- Syrännejärn
- Gaffel eller en hålgaffel/gaffelmejsel
- Syl eller borrh (1 mm) eller en hålgaffel/gaffelmejsel
- Tång och segelmakarhandske rekommenderas för att underlätta sömnaden
- Erfarenhet av skosömnad eller annat underlag om grundläggande ladersömnad

Följande steg rekommenderas för att tillverka ett par oxmular:

1. Starta med sulan. Placera en av dina fötter på pappret och rita runt den med en penna. Mallen kommer att fungera för båda fötterna, så det räcker med att göra en.
2. Forma till den utritade foten som du vill ha det genom att göra den mera fyrkantig framtill på foten. Se dock till att ha rundade hörn med ca 0,5cm i radie. Lägg till 1,0 cm i sömsmån fram och bak. Sidan på fötterna (mellan snitten A och B i bild 1 nedan) kräva mindre sömsmån; ca 0,4 cm är lämpligt.

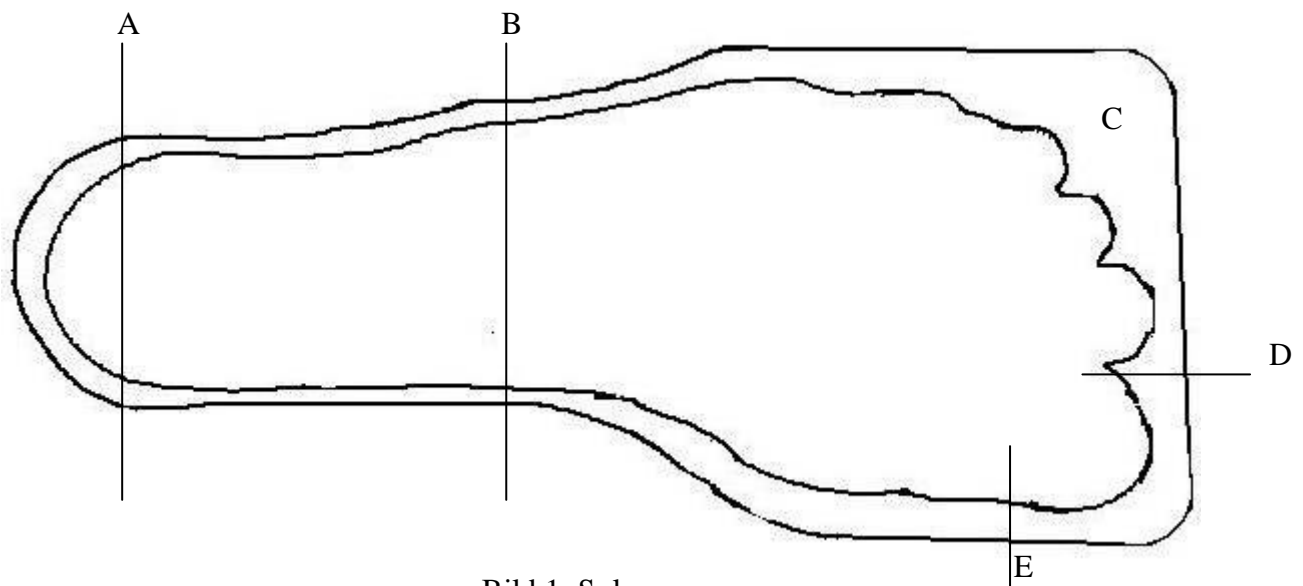

Bild 1: Sulan

3. Skär nu ut sulor och bindsulor till båda fötterna enligt mallen. Se till att snittet genom lädret blir rakt genom att hålla kniven rak. Fuska inte med detta, det straffar sig.

Nu är det dags att ta fram ett ovanläder. Detta består av två delar; en över tårna och en över hälen. De båda delarna möts sedan vid mitten av foten.

Framsidan är det som kommer att röna dig viss huvudbry. Men vi gör ett försök. Då oxmulan per definition är trubbig och hög i fronten behöver vi bygga upp den.

4. Placera en av dina fötter på både bindsula och sula. Ta mindre bitar av tidningspapper och bygg upp fronten där dina tår inte fyller upp som du vill ha det. Du bör bygga upp vid markeringen C på bild 1 men inte över stortån. Ta sedan silvertejp och tejpa fast tidningspappret på sulornas sidor. Kan med fördel även tejpas fast i golvet om det underlättar. Tejpa över tårna och bak till mitten av foten (markering B i bild 1).
5. Skär loss tejpens från golv och sula genom att föra kniven mellan de båda lagren av sula. Lossa sedan tidningspappret från tejpens.
6. Gör markeringar på tejpens och motsvarande plats på sulan längs med kanten. Markeringarna bör vara runt en tio cm från framkanten på båda sidor.
7. Nu känner du ett behov av att kunna platta ut tejpbiten plant mot golvet... vilket är helt rätt. Gör detta genom att lägga ett par snitt från kanten och inåt ett par cm. mellan 2 och 8 snitt brukar behövas runtom ovanbiten.
8. Platta sedan ut tejpbiten på ditt ovanläder och gör en avritning. Följ nu ytterkonturen på mallen och strunta i slitsarna. Förläng biten bakåt ca 7 cm och skär även ut en liten del mitt i där foten kommer att hamna. Se figur 2. Denna utskärning kan göras liten till att börja med och anpassas i ett senare skede av tillverkningen. Se till att föra över markeringarna från steg 6.

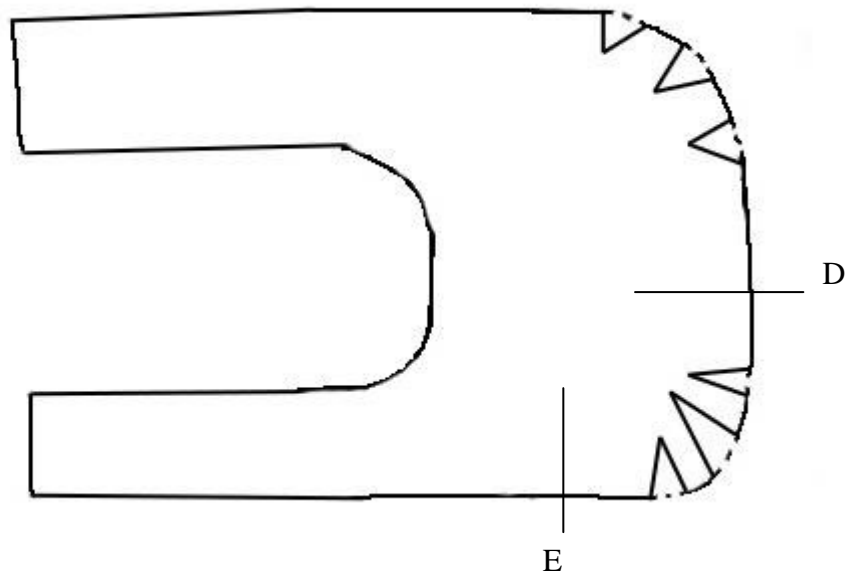

Bild 2: Ovanläder framdel

13. Mät ut och gör hål på hälkappan.
14. För framdelen blir det lite mera pyssel. Mellan markeringarna som vi gjorde i steg 6 ska det vara lika många hål på bindsula och ovanläder. Men längden runt dessa båda bitar skiljer sig nu åt. Den extra sträckan ska in mellan punkterna B och D, se både figur 1 och 2. Med hjälp av att veta var mitt fram och markeringarna (från steg 6) på dina bitar är kan man luska ut ungefär vilka hål som ska ha längre längd än din gaffel. Ca 10-15 hål på vardera sida brukar vara lämpligt att fördela den extra längden på. Fram med linjal och markerpenna för att mäta ut var på ovanlädret som hålen ska sitta.

Äntligen dags att sy!

15. Starta mitt fram på foten med två stycken trådar (ca 1 meter vardera). En nål i varje ände. Sömmen ska hamna på ovensidan av sullädet och på insidan av ovanlädret, se bild 5.

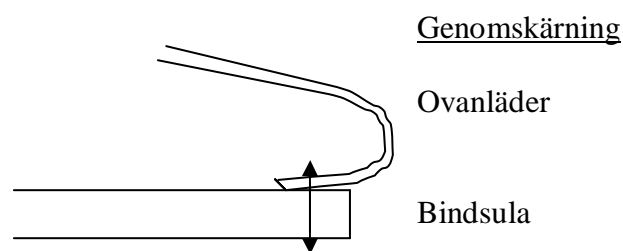

Bild 5: Sömmen

16. Ta dig runt foten genom att ömsom sy på höger och ömsom på vänster sida av foten för att enkelt komma åt att sy. Använd med fördel en tång för att dra nålen genom lädret. Stanna med sömmen en bit ifrån mitten av foten.
17. Sy fast hälkappan med bindsulan på samma sätt som med framdelen. När du närmar dig framstycket väljer du vart du vill ha skarven mellan dem genom att kapa delarna där det är lämpligt.
18. Sy ihop fram- och bakdelarna av ovanlädret.
19. Limma på slitsulan enligt anvisningarna på kontaktlimmet.
20. Klipp till öppningen över foten på framdelen av ovanlädret så att det ser snyggt ut och känns bra.
21. Ut och marschera med dig! En knekt sitter inte hemma på kammaren och speglar sig narcissistiskt, utan visar stolt upp sig i sina fina skor.

Om detta mönster inte förstås eller innehåller felaktigheter är du varmt välkommen att kontakta författaren (på g_hasslar@hotmail.com) och framföra kritiken. En sista önskan är även att du sänder mig en bild när du gjort klart din sko. Det gläder ett gammalt knekthjärta att få se vackra handgjorda doningar.

Mycket nöje och lycka till!